

Súd: Okresný súd Rožňava
Spisová značka: 12P/131/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7823201476
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 07. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Antónia Svičinová
ECLI: ECLI:SK:OSRV:2023:7823201476.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rožňava sudkyňou JUDr. Antóniou Svičinovou, vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: N. H., T.. XX.XX.XXXX, Y. H., T.. XX.XX.XXXX Z. X. H., T.. XX.XX.XXXX, t.č. v Centre pre deti a rodiny Mlynyky- Biele Vody, zast. kolíznym opatrovníkom: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Rožňava, Šafárikova 112, 048 01 Rožňava, deti rodičov: matky - I. Q., T.. XX.XX.XXXX, U. H. T., R. XXXX/X, U..Č.. H. T. G. a otca - M. H., T.. XX.XX.XXXX, U. H. T., R. XXXX/X, U..Č.. X. X. XA/XXX, C., v konaní o uloženie výchovného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Ukladá výchovné opatrenie, ktorým dočasne odníma mal. Y. H., T.. XX.X.XXXX, X. H., T.. X.X.XXXX Z. N. H., T.. X.X.XXXX zo starostlivosti rodičov I. Q., T.. XX.X.XXXX a M. H., T.. X.X.XXXX a nariaďuje mal. Y., X. Z. N. na účely zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletých detí pobyt v zariadení Centrum pre deti a rodiny Mlynyky - Biele Vody, Biele Vody 263, 053 76 Mlynyky, najdlhšie na dobu 6 mesiacov od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Zrušuje uznesenie Okresného súdu Rožňava č.k. 12P/43/2023 - 16 zo dňa 21.2.2023 o nariadení neodkladného opatrenia, ktorým bola rodičom nariadená povinnosť odovzdať mal. Y., X. Z. N. do dočasnej ústavnej starostlivosti Centrum pre deti a rodiny Mlynyky - Biele Vody.

odôvodnenie:

1. Uznesením Okresného súdu Rožňava zo dňa 29.06.2023, pod sp.zn.: 12P/131/2023 - 14, súd začal konanie z úradnej povinnosti o uloženie výchovného opatrenia nad maloletými deťmi.

2. Z podnetu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Rožňava, Šafárikova 112, 048 01 Rožňava (ďalej len „ÚPSVaR Rožňava“), doručeného súdu dňa 26.06.2023 vyplýva, že maloleté deti H. pochádzajú zo vzťahu rodičov I. Q., T.. XX.XX.XXXX Z. M. H., T.. XX.XX.XXXX. Spisovú dokumentáciu mal. N. vedie tunajší úrad od októbra 2018, kedy školské zariadenie oznámilo menší počet neospravedlnených vyučovacích hodín maloletej. Rodičia boli upozornení na plnenie rodičovských povinností a bolo im poskytnuté sociálne poradenstvo. Rodina žila usporiadane, rodičia zabezpečovali starostlivosť o deti, disponovali dobrými rodičovskými zručnosťami a v ich starostlivosti vývin detí nebol ohrozený. Bývali v podnájme v rodinnom dome, ktorý pozostáva z dvoch izieb, kuchyne a kúpeľne. Nehnuteľnosť bola v osobnom vlastníctve I. I. X.. Situácia v rodine sa však zhoršila a zdravý psychický, fyzický a sociálny vývin mal. detí H. bol ohrozený. Maloleté deti dosahovali veľmi slabé výchovnovzdelávacie výsledky v dôsledku častej neprítomnosti na vyučovaní, nemali stabilné a bezpečné rodinné prostredie, vzťah rodičov sa narušil, matka udržiava vzťah s iným mužom a opakovane sa preukázalo, že deti boli v noci doma samé, bez dozoru rodičov, resp. dospeljej osoby. Správanie matky bolo nezodpovedné, napriek tomu, že jej ponúkali pomoc a podporu.

3. Na základe týchto skutočností boli maloleté deti dočasne zverené uznesením Okresného súdu Rožňava zo dňa 07.07.2022 v konaní pod sp. zn. 8PPOm/7/2022 do ústavnej starostlivosti Centra pre deti a rodiny Mlynky - Biele Vody. Uznesením Okresného súdu Rožňava sp. zn. 12P/90/2022 zo dňa 23.08.2022, právoplatným dňa 14.10.2022, bolo maloletým deťom uložené výchovné opatrenie - pobyt v zariadení Centrum pre deti a rodiny Mlynky - Biele Vody.

4. Dňa 24.01.2023 sa konalo súdne pojednávanie vo veci zrušenia pobytového výchovného opatrenia na základe podaného návrhu zo strany matky maloletých detí. Okresný súd v konaní pod. sp. zn. 12P/216/2022 zrušil výchovné opatrenie a maloleté deti boli zverené do osobnej starostlivosti matky I. Q., otec M. H. bol zaviazaný vyživovacou povinnosťou vo vzťahu k maloletým deťom. V čase súdneho pojednávania a vydania rozsudku sa javilo prostredie u matky vyhovujúce pre zabezpečovanie starostlivosti o deti. Aj napriek tomu, že práca s deťmi počas pobytu v CDR a rovnako aj s rodičmi, najmä matkou bola náročná (často deťom klamala a vymyslela si rôzne situácie, ktoré sa nezakladali na pravde, rovnako tak deti považovali takéto prejavy za prirodzené a často klamali, vymýšľali si a manipulovali s profesionálnym rodičom), matka splnila stanovené úlohy, zabezpečila si podnájom, požiadala o zaradenie do evidencie uchádzačov o zamestnanie a pravidelne prejavovala o deti záujem. Otec sa súdneho pojednávania nezúčastnil, doručenie mu nebolo vykázané, avšak o termíne súdneho pojednávania vedel a súhlasil s návrhom matky. Mal sa zdržiavať v Českej republike na bližšie nezistenej adrese, jeho záujem o deti už nebol taký intenzívny ako po ich umiestnení do CDR. Deti sa dožadovali návratu do starostlivosti matky a súd na základe jej pomerov v čase súdneho pojednávania jej návrhu vyhovel.

5. Dňa 13.02.2023 bolo tunajšie oddelenie kontaktované tunajším súdom vo veci zistenia aktuálnej adresy matky maloletých detí, nakoľko matke nevedeli doručiť písomnosti pre účely iného súdneho konania. Rovnako sa na nás obrátili zamestnanci Oddelenia služieb pre občana tunajšieho úradu, nakoľko matke takmer dva mesiace nevedeli doručiť rozhodnutie o zaradení do evidencie uchádzačov o zamestnanie. Orgán SPODaSK na základe telefonického komunikácie s pracovníkmi TSP Slavošovce zistil, že matka maloletých detí sa na adrese G. Č.. XXX už nezdržiava z dôvodu, že nezaplatila nájom. Matku sa až po opakovaných pokusoch podarilo telefonicky kontaktovať, uviedla, že toho času sa zdržiava na adrese Č. Č.. XX, M. u príbuzných.

6. Dňa 15.02.2023 bolo vykonané sociálne zisťovanie na adrese Č. Č.. XX. Matka maloletých detí spolu s jej partnerom sa nachádzala v byte, ktorý patrí jej strýkovi, p. N. K.Y., T. XX.XX.XXXX. Rodinné pomery p. N. K. sú tunajšiemu úradu známe, nakoľko do pestúnskej starostlivosti partnerky p. K. je zverený najstarší syn matky, mal. M. H., ku ktorému otcovstvo nie je určené a tunajší úrad v zmysle platnej legislatívy pravidelne sleduje vývin maloletého v pestúnskej rodine. Taktiež v domácnosti p. K. sa donedávna zdržiavala jeho dcéra s druhom a piatimi maloletými deťmi, v jej rodine tunajší úrad dlhodobo vykonáva opatrenia SPODaSK. Medzi rodičmi a rodinou ich dcéry dochádzalo často ku konfliktom, deti majú poruchy správania a matka bola aj odsúdená k nepodmienečnému trestu odňatia slobody, ktorý aj vykonala. Matka s jej druhom, p. Y. Y., v čase príchodu ešte spali, hoci bolo takmer poľudnie. S matkou bol vykonaný rozhovor, uvádzala, že jej majiteľ bytu v G. ukončil podnájom z dôvodu predaja nehnuteľnosti asi pred dvoma týždňami. Byt, v ktorom sa s druhom nachádzala, je oproti bytu p. N. K. a jeho rodiny, pričom je majiteľom obidvoch bytov. Byt, v ktorom sa zdržiavala matka, bol v dezolátnom stave, hygienicky zanedbaný, znečistený a nezariadený. Obývatelná bola len jedna izba, v ktorej bol neporiadok, špina, v ostatnej časti bytu bolo „skladisko“. V tomto byte by mala podľa tvrdení matky bývať aj jej sesternica. Partnerka strýka matky uviedla, že matke poskytli len dočasné bývanie, je ich veľa, s dlhodobým bývaním matky v byte nesúhlasila. P. K. sa vyjadril, že matke mal. detí H. je ochotný pomôcť, odchádza s jej druhom do Nemecka za prácou. Uviedol tiež, že byt, ktorý poskytol matke, dajú v blízkej dobe do takého stavu, aby v ňom mali mal. deti H. vhodné podmienky do doby, pokiaľ si nezabezpečí vlastné, samostatné bývanie. Nadobudli podozrenie, že matka maloletých detí H. opäť zavádza a klame. Uviedla, že maloleté deti absolvovali v tomto prostredí aj víkendový pobyt. Telefonickým rozhovorom so sociálnou pracovníčkou CDR Mlynky - Biele Vody si túto informáciu overovali, nebola to pravda. Maloleté deti boli na prázdninovom pobyte u matky naposledy počas vianočných sviatkov a to do dňa 08.01.2023 v G.. Matka tiež uvádzala, že už bola na tunajšom úrade a prevzala rozhodnutie o zaradení do evidencie uchádzačov o zamestnanie, čo tiež nebola pravda, nakoľko sa na úrad dostavila až po šetrení v domácnosti popoludní.

7. Zo zistených skutočností vyplývalo, že návrat maloletých detí do prirodzeného prostredia nebol možný. V záujme mal. detí H. bolo aj po právoplatnosti rozsudku o zrušení pobytového výchovného opatrenia ich zotrvanie v dočasnej ústavnej starostlivosti Centra pre deti a rodiny Mlynky - Biele Vody. Na základe týchto skutočností boli maloleté deti dočasne zverené uznesením Okresného súdu Rožňava zo dňa 21.02.2023 v konaní pod sp. zn. 12P/43/2023 do ústavnej starostlivosti Centra pre deti a rodiny Mlynky - Biele Vody, najdlhšie na 6 mesiacov od právoplatnosti tohto uznesenia.

8. Dňa 20.06.2023 sa konala prípadová konferencia vo veci aktuálneho riešenia situácie maloletých detí. Prípadovej konferencie sa zúčastnila matka maloletých detí, otec nebol prítomný. Matka opäť nemá vytvorené stabilné podmienky pre zabezpečovanie osobnej starostlivosti o deti, jej aktuálne pomery sú neisté a nie sú zárukou toho, že deti budú mať zabezpečené všetky potreby pre svoj zdravý vývin. V byte na adrese Č. Č.. XX, kde maloleté deti absolvovali aj víkendové pobyty, sa už nezdržiava z dôvodu, že sa nezhodla s príbuznými, ktorí jej poskytli možnosť bývania v ich byte. V dňoch 09.06.2023 - 11.06.2023 absolvovali maloleté deti krátkodobý pobyt na adrese U., O.. X. I. Č.. X, v domácnosti starej matky maloletých detí zo strany matky. Matka sa toho času zdržiava v obci T. G. v jednoizbovom rodinnom dome, presnú adresu však neuviedla. Lehota nariadeného neodkladného opatrenia, ktorým boli mal. deti dočasne zverené do ústavnej starostlivosti končí dňom 21.08.2023 a majú za to, že súčasné podmienky v rodine matky nie sú vyhovujúce na návrat maloletých detí a najlepším riešením je ich zotrvanie v ústavnej starostlivosti, ktorá doposiaľ v plnej miere plní svoj účel.

9. Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, oboznámil listinné dôkazy, a to podnet ÚPSVaR Rožňava, správu Centra pre deti a rodiny Mlynky - Biele Vody, ostatný spisový materiál a zistil takýto skutkový a právny stav:

10. Súd uskutočnil pojednávanie v neprítomnosti otca maloletých detí.

11. Matka detí na pojednávaní konanom dňa 18.07.2023 uviedla, že v súčasnosti sa zdržiava v obci T. G.. Presnú adresu uviesť nevedela. Otec sa momentálne nachádza v C. u svojho otca. Súhlasí s tým, aby súd dnes pojednával v jeho neprítomnosti a taktiež súhlasí s podaným návrhom. V súčasnej dobe žije v obci T. G. v jednoizbovom dome spolu so svojím priateľom, má zavedenú vodu aj elektrinu. Priateľ je zamestnaný, zabezpečuje všetky výdavky o domácnosť. V súčasnosti nemá žiaden príjem. Má vytvorené podmienky pre deti, chcela by do budúca prevziať starostlivosť o deti a do budúca by podala potom aj návrh na zrušenie výchovného opatrenia.

12. Kolízny opatrovník maloletých detí vo svojej výpovedi zotrval na podnete.

13. Zo správy Centra pre deti a rodiny Mlynky - Biele Vody zo dňa 03.07.2023 vyplýva, že mal. deti boli do zariadenia prijaté dňa 07.07.2022, kedy boli zároveň aj prijaté do starostlivosti profesionálnych náhradných rodičov. Keďže nemali voľné miesta v jednej profesionálnej náhradnej rodine pre 3 deti, tak dve staršie deti (N. Z. Y.) umiestnili do jednej PNR. Najmladšia X. bola prijatá do starostlivosti inej PNR samostatne. Dňa 01.08.2022 boli premiestnené všetky tri deti do starostlivosti jednej PNR, ktorú prijali, aby mohli byť sestry umiestnené spoločne. S danou PNR ukončili pracovný pomer, preto boli mal. deti dočasne umiestnené nasledovne: N. bola umiestnená do SUS Rožňava a Y. so X. boli spoločne umiestnené do PNR z Rožňavskom Bystrom. Deti sa pravidelne navštevujú v Rožňave. N. sa nachádza v období puberty. Pri nadväzovaní kontaktu s cudzou osobou je komunikatívna. Očný kontakt udrží. Keďže sa N. nachádza vo vývinovom období - pubescencia. Je potrebné pri maloletej jasne a zrozumiteľne stanoviť hranice a trvať na ich dodržiavaní. Dôležité je taktiež citlivo reagovať na jej potreby, sledovať jej zmeny nálady. Adaptácia mal. N. prebehla bez problémov. V rámci jej možností sa snaží byť nápomocná pri domácich prácach. Vychovávateľa sa o nej vyjadrujú pozitívne. Maloletá Y. aktuálne navštevuje ZŠ v Štítniku. 4. ročník. Je veľmi ovplyvniteľná. Urobí všetko na čo ju spolužiaci nahovoria (bitie spolužiakov). Dosahuje priemerné výsledky. Vstupuje do obdobia pubescencie. Toto obdobie môže priniesť mnohé prudké zmeny, preto je dôležité sledovať potreby maloletej. Dôležité je sledovať jej adaptačný proces a byť jej oporou v prežívaní aktuálnej situácie. V domácom prostredí PNR je správanie usmerniteľné. Negatívne ovplyvňuje X., napr. aby nejedla niektoré jedlá, nerešpektovala autoritu atď. Maloletá X. je dieťa prítulné, pokojné, dokáže sa prispôbiť novým podmienkam. So svojou biologickou rodinou má citové väzby. Materskú škôlku t.č. nenavštevuje. Kontakty s rodinou: matka sa aj naďalej kontaktuje s mal. deťmi telefonicky, písomne cez sociálne siete. V poslednom období sledujú, že krátkodobé pobyty mal. detí u matky sú menej časté. Posledný pobyt mal. detí u matky bol v dňoch od

09.06. do 11.06.2023. Matka prejavila záujem o pobyt detí vo svojej domácnosti počas letných prázdnin. Matka prejavuje záujem o navrátenie detí do jej starostlivosti, t.č. však nepreukázala, že má dostatočné podmienky pre návrat detí do jej starostlivosti (časté sťahovanie, náhle zmeny bydliska). Kontakt detí s otcom je sporadický, prevažne cez sociálne siete.

14. V zmysle ustanovenia § 37 ods. 3 písm. b) zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak výchovné opatrenia uvedené v odseku 2 nevedli k náprave, súd dočasne odníme maloleté dieťa z osobnej starostlivosti rodičov aj proti ich vôli, osôb, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 alebo § 48, budúcich osvojiteľov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103, osvojiteľov alebo poručníka, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, a nariadi maloletému dieťaťu na účely: b) zabezpečenia odbornej pomoci maloletému dieťaťu alebo zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa pobyt v zariadení najdlhšie na šesť mesiacov.

15. Podľa § 37 ods. 7 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine, súd sleduje vykonávanie výchovných opatrení najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou, neštátnym subjektom a s príslušným zariadením.

16. Podľa § 37 ods. 8 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine, súd hodnotí účinnosť výchovného opatrenia priebežne tak, aby pred uplynutím obdobia, ktoré uviedol v rozhodnutí o jeho uložení, zhodnotil splnenie účelu výchovného opatrenia. Súd zruší výchovné opatrenie, ak splnilo svoj účel. Ak je to v záujme maloletého dieťaťa, môže súd rozhodnúť o opakovanom uložení výchovného opatrenia alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia. Ak súd na základe zhodnotenia účinnosti výchovného opatrenia rozhoduje o opakovanom uložení výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o nariadení ústavnej starostlivosti podľa § 54, môže dočasne upraviť pomery maloletého dieťaťa do právoplatnosti rozhodnutia.

17. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že u matky detí nedošlo k zlepšeniu životných podmienok, ktoré by vyhovovali zdravému vývinu maloletých detí. Napriek tomu, že matka prejavila záujem o návrat detí do jej starostlivosti, nepreukázala, že má dostatočné podmienky pre ich starostlivosť. Matka často mení bydlisko. Počas sociálneho šetrenia dňa 15.02.2023 na adrese Č. sa matka maloletých detí spolu s jej partnerom nachádzala v byte. Matka s jej druhom v čase príchodu ešte spali, hoci bolo takmer poludnie. Byt, v ktorom sa zdržiavala matka, bol v dezolátnom stave, hygienicky zanedbaný, znečistený a nezariadený. Obývatelná bola len jedna izba. V danom prípade išlo opätovne len o dočasné bývanie. Toho času sa zdržiava v T. G., presnú adresu ani nevedela uviesť. Kontakt detí s otcom je minimálny, prevažne len cez sociálne siete. Súčasné podmienky matky nie sú vyhovujúce na návrat maloletých detí, keďže matka ani sama sebe nedokáže zabezpečiť stabilné zázemie. Najlepším riešením je ich zotrvanie v ústavnej starostlivosti, ktorá aj doposiaľ v plnej miere plní svoj účel. Súd preto nariadil maloletým deťom pobyt v zariadení Centrum pre deti a rodiny Mlynky - Biele Vody, Biele Vody 263, 053 76 Mlynky, najdlhšie na dobu 6 mesiacov od právoplatnosti tohto rozsudku, za účelom zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov. Počas tohto obdobia za súčinnosti UPSVaR ako aj Centra pre deti a rodiny bude súd skúmať, či podmienky v domácnosti matky sa zlepšili a je možný návrat maloletých detí do prirodzeného prostredia.

18. Podľa ust. § 363 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

19. Súd zároveň zrušil uznesenie Okresného súdu Rožňava č.k. 12P/43/2023 - 16 zo dňa 21.02.2023 o nariadení neodkladného opatrenia, ktorým bola rodičom nariadená povinnosť odovzdať mal. Y., X. Z. N. do dočasnej ústavnej starostlivosti Centru pre deti a rodiny Mlynky - Biele Vody.

20. Súd o povinnosti nahradiť trovy konania nerozhodoval v zmysle ust. § 57 CMP.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote do 15 dní od doručenia v troch vyhotoveniach, ktoré sa podáva na Okresný súd Rožňava a o odvolaní rozhodne Krajský súd v Košiciach.

Podľa § 363 CSP, v odvolaní sa musí okrem všeobecných náležitostí podania stanovených v § 127 ods. 1, 2 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, jeho podpísania a uvedenia spisovej značky tohto konania) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 CMP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 2 CMP). V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy (§ 63 CMP).

Podľa § 376 CMP, ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa podľa z. č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti; ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Účastník, ktorý sa vzdal práva podať odvolanie, účinné odvolanie voči rozsudku podať nemôže.